

Viitasammakolle sama keino kuin valkoselkätikalle Puruvesi-seminaari kokosi ennätysyleisön

Maamme kirkkaimpana vesistönä tunnettu Puruvesi ei ole enää se sama vesistö kuin vuosikymmenet sitten. Ongelmia ovat rehevöityminen ja sinilevähavainnot, joita tänä kesänä vahvistettiin yli 20 kappaletta.

– Vastaavasti järven hyväksi on aloitettu mittavat hoitosuunnitelmat ja -työt, jotka on saatu konkreettisesti käyntiin, Puruvesi-seminaarin tiistaina avannut yhdistyksen puheenjohtaja Reijo Jantunen mainitsi.

KERIMÄKI
Tuomo Flinkman

Reijo Jantusen mukaan järven tilassa tapahtuvat muutokset näkyvät mm. näkösyvyyden pienentymisenä.

– Näkösyvyys järvestä on selkivesillä hyvä. On havaittu, että kesällä näkösyvyys voi pudota 10 metristä jopa kuuteen metriin.

– Toinen huolestuttava asia on sinilevä, josta ei vielä 10 vuotta sitten tiedetty mitään. Sitä on alkanut muodostua jopa isoilla selkivesillä, jossa se on myös hajonnut tuulien ansiosta.

– Sinilevä ei ole mikään hauska asia Puruveden matkailuyrityksille ja ranta-asukkaille. On hyvin noloa, jos matkailukeskuksen rannassa on uimakieltokylti.

– Vastaavasti hieno asia on, että Puruvesi on päässyt mukaan valtakunnalliseen ja EU-rahoitteiseen Freshabit Life Ip-hankkeeseen.

ELY-keskukset hankkeen toteuttajia

Vesienhoitosuunnitelmien toteuttamisesta vastaavat Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukset. Vesienhoitosuunnitelman toteuttamisesta kertoi ylijohdaja Pekka Häkkinen Etelä-Savon ELY-keskuksesta.

– Vesienhoitosuunnitelmissa mainittuja kunnostuksia toteutetaan monitavoitteisesti niin, että joissa, järvissä ja rannikkovesissä saavutetaan hyvä ekologinen ja kemiallinen tila, parannetaan vesien käytettävyyttä sekä tuetaan luonnon monimuotoisuutta. Kunnostuksissa otetaan huomioon kuormituksen vähentämiseen ja riskien hallintaan valuma-alueella tarvittavat toimet.

– Kunnostushankkeiden toteuttajajoukko vahvistuu ja monipuolistuu. Ympäristö- ja kalataloushallinto ylläpitävät ja kehittävät osaamistaan vesien kunnostuksen osalta osana vesienhoidon suunnittelua, osallistuvat merkittävien kunnostushankkeiden toteuttamiseen sekä tarjoavat tukea ja asiantuntija-apua sitä tarvitseville.

Kerimäellä pidetty Puruvesi-seminaari kiinnosti paitsi paikallisia asukkaita myös kiteeläisiä ja hieman kauempaakin tulleita. Paikalla oli reilu sata kuulijaa.

Miksi Puruvesi mukaan hankkeeseen?

Pekka Häkkisen mukaan Puruvesi sisällytettiin mukaan, sillä nyt puhutaan maamme parhaasta vesistöalueesta.

– EU:n alueella järjestetään kuuden vuoden välein vesienhoitoalueita. Nyt se osui Natura-alueen kuuluvan Puruveden kohdalle. Täällä on selviä hoitotarpeita ja lisää haasteita on luvassa niin kala- kuin metsätaloudenkin osalta.

– On todettu, että ensimmäisellä kierroksella 2 prosenttia vesistöistä paranee ja 1 prosentti heikkenee. Maa- ja metsätalousalueilla ei asiassa ole onnistuttu. Maassamme on käynnistymässä muutamia uusia biolaitoksia, joi-

”Ilman ihmisten toimia emme saa kumpaakaan asiaa kuntoon - metsäojia eikä kuormitusta.”

Heli Järvinen

den puun tarve on huomattava. Mm. meidän toimialueella puhutaan miljoonan lisäkuution tarpeesta.

– Puruveden tulevat valuma-alueet ovat suuret. Myös vesistöön tulevat ravinnemäärät ovat huomattavat. Lisäksi pohjavedet kuljettavat ravinteita pintavesiin.

– Itse hoitotyössä valtion organisaatiot on puristettu kuiviin. Pro Puruvesi vastaa-

Etelä-Savon ELY-keskuksen ylijohdaja Pekka Häkkinen ei pitänyt esille nostettua viitasammakkoasiaa niin huolestuttavana asiana kuin odotettiin. – Valkoselkätikallekin on löytynyt ratkaisu vastaavissa luonnonsuojeluasioissa. Viitasammakko ei saa olla este järven kunnostukselle.

vasti on yksi maan parhaimpia hoitotyötä tekeviä yhdistyksiä, joka on saanut asukkaat liikkeelle. Lisäksi yhteinen kalastusalue on voimakkaasti mukana hankkeessa.

Miten viitasammakko saadaan poistettua

Pekka Häkkinen sai vastata yleisön kysymyksiin, miten hoitoalueelle yhtäkkiä ilmes-

tynt viitasammakko voi estää hoitotyöt?

– Kirkkoranta on rehevöitynyt pahasti ja siihen oli suunniteltu hoitotoimenpiteet. Sitten joku ryhmä keksi viitasammakon, mikä kielsi toimenpiteet.

Häkkisen mukaan hankkeeseen on jätetty tilaa yhteisesti sovittaville asioille. Liito-oravakaan ei ole pystynyt hankkeita keskeyttämään. Mielestäni samat pelisäännöt

Pro Puruvesi-yhdistyksen puheenjohtaja Reijo Jantunen mukaan toiminnan aikana on saatu paljon hyvää tietoa ongelmien hoidosta, mutta uusia ongelmia on tullut eteen, kuten sinilevä.

on otettava nytkin käyttöön. Siis keksittävä ratkaisu.

Seminaarissa ollut vihreiden kansanedustaja ja Kerimäen kesäasukas Heli Järvinen kertoi vinkin viitasammakon poistamisesta.

– Rakennettaessa Haminan ohikulkutietä vastaan tuli viitasammakkoalue. Ratkaisuksi muodostui, että viitasammakkoille etsittiin ja tehtiin uusi oleskelualue.

Myös Järvinen näki metsäojat Puruveden suurimmaksi kuormittajaksi.

– Ilman ihmisten toimia

emme saa kumpaakaan asiaa kuntoon - metsäojia eikä kuormitusta.

Kaikki työt kilpailutetaan

Kaikki Puruveden hoitotoimenpiteinä tehtävät työt kilpailutetaan. Hankekoordinaattori Pekka Sojakan mukaan työmaita on jo käynnissä ja lisää käynnistyy.

– Alustavan luontoselvityksen ja maastokatselmuksen perusteella kymmenen hehtaarin osa-alue päätettiin ottaa niittoon, jonka mukaisesti tehtiin kilpailutus ja vapaaehtoisten talkoolaisten informointi. Toteutus alkoi elokuun alusta.

– Luontoselvityksen lisäykset (korennot) sekä urakoitsijan niiton toteutusmahdollisuus muutti alkuperäistä toteutusta. Harvat alueet ja osa keskittiheistä ruovikosta voitiin niittää. Tässä jäätin kauas tavoitteista. Lopputulos oli 30 kuutiota kasvibiomassaa, jonka loppukäyttäjät on Mato & Multa Kiteeltä.

– Hankkeen suunniteltu budjettikehyys on noin kaksi miljoonaa euroa, josta 60 % on EU-rahoitteista Life-osuutta ja loput 40 % mairittujen osapuolten omarahoitusosuutta. Savonlinnan ja Kiteen kaupungit ovat osarahoittajia, joiden rahoitusosuudet kohdennetaan valuma-alueen vesienhoitokäytön suunnitteluun ja toteutukseen.

Maa-alueiden hinnoista sovitaan

Seminaariin oli sisällytetty monia muitakin alustuksia. Yksi merkittävä oli valuma-alueille tulevista rakennelmista maksettavat korvaukset. Seppo Ollikaisen, Suomen metsäkeskus, mukaan järven valuma-alue on noin 1 000 km². Maapinta-ala 550 km², josta metsää 90 % ja peltoa 8 %.

Vesienhoitokäytön muodostuvat seuraavasti: kosteikot 101 kpl, 170 ha, pintavalutusalueet 30 kpl, 80 ha, tulvitusalueet 1 kpl, 100 ha, virtaaman hidastaminen 13 km, erilliset pohjapadot 28 kpl, putkipato/allas-rakenne 96 kpl, laskeutusaltaat 114 kpl, suojavyöhykkeet pelloille ja uudistuskypsiin metsiin ranta-alueilla.

– Näille kaikille olemme suunnitelleet korvaukset, jotka perustuvat yleensä metsän odotusarvoon ja maan hintaan, Ollikainen totesi.

Pro Puruveden puheenjohtaja Reijo Jantunen nosti korvausten lisäksi päätöksen esille myös rakenteiden hoidon.

– Näiden suunnitelmien mukaan hoitotyöt ovat jäämässä maan omistajille. Siihen olisi saatava myös selvä päätös, etteivät kustannukset kohdistu yksille ja samoille tahoille. Myös tämä asia vaatii pohtimista ja ratkaisua.